

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 12. september 2007 truffet vedtak i

Sak nr: 47/07 (arkivnr: 200700426-17)

Saken gjelder: Klage fra A på tidligere dommerfullmektig B ved X tingrett

Utvalgsmedlemmer: Eva Nygaard Ottesen (leder)
Jon Høyland
Halvor Kjølstad
Trine Buttingsrud Mathiesen
Inger Lise Gjørsv

Inger Lise Gjørsv møtte som varamedlem for Wenche Frogn Sellæg, som hadde forfall.

Offentlighet: I medhold av offentlighetsloven § 5a, jf. forvaltningsloven § 13, er klagers navn og navn nevnt i fjerde avsnitt på side to, unntatt fra offentlighet. For øvrig er vedtaket offentlig, jf. offentlighetsloven § 2.

Vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning den gjelder misnøye med rettsavgjørelse og for forhold som i tid lå lenger tilbake enn tre måneder fra dato for klagen.
2. Det foreligger for øvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tidligere dommerfullmektig B.

Innledning:

Ved brev av 8. april 2007 har A inngitt klage på tidligere dommerfullmektig B ved X tingrett.

I brev av 26. april 2007 varslet Tilsynsutvalgets sekretariat klager om mulig avvisning på grunn av fristreglene. A kommenterte varslet om avvisning i brev av 28. april 2007. Det fremkom av opplysningene fra klager at klagen ikke var inngitt innen fristen på tre måneder, jf domstolloven § 237 fjerde ledd.

Klagen gjelder dommeratferd. Klagen er forelagt tidligere dommerfullmektig B, som ved brev av 24. juli 2007 har avgitt uttalelse. Utvalget har videre innhentet uttalelse fra advokatene D og E.

Tilsynsutvalgets sekretariat mottok den 28. august 2007 et brev fra F. I brevet fremsatte han klage på tidligere dommerfullmektig B på vegne av de mindreårige barna til A. Tilsynsutvalget for dommere har på bakgrunn av brevetts innhold behandlet brevet som et tillegg til klagen fra A.

Soren skriver C ved X tingrett er orientert om klagen.

Saksfremstilling:

I januar 2007 holdt X tingrett hovedforhandling i sak om barnefordeling. Hovedforhandlingen ble administrert av dommerfullmektig B. A var part i saken. Forut for hovedforhandlingene hadde dommerfullmektig B avsa to avgjørelser i saken. De midlertidige avgjørelsene ble truffet i april og august 2006.

Dommerfullmektig B avsa dom i saken den 1. februar 2007 hvor motparten i saken ble gitt omsorgen for de tre felles barn.

Klager – A – har i hovedsak vist til følgende:

Dommerfullmektig B holdt tre rettsmøter i sak om barnefordeling. Hans umodenhet hadde som konsekvens at konflikten mellom foreldrene økte. Som følge av dette, sitter klager i fengsel.

I hovedforhandlingen overså dommeren alle handlingene fra moren, herunder at hun nektet ham tilgang til barna i over ti måneder. Han har snakket med flere advokater som har ristet på hodet når dommerens navn ble nevnt.

Dommerfullmektig B handlet ikke upartisk og var fordomsfull overfor klager på grunn av klagers religion og rase. Innholdet i dommen var preget av hevn som følge av at klager ikke har føyd seg etter dommerens tidligere avgjørelser. Dommerfullmektig B har gjort antakelser ut fra klagers handlinger uten å undersøke årsakene. Han har videre vært for ivrig i å utøve myndighet i stedet for å tenke på barnas beste. Han har vært svært sensitiv i forhold til bevis mot klager, men samtidig ignorert vesentlige bevis i klagers favør.

Måten dommerfullmektigen gjennomførte rettsmøtene på, var mangelfulle. Han brukte tre måneder på å få holdt det første rettsmøtet i saken. I denne tiden rakk moren å hjernevaske barna. Samtidig ble hovedforhandling berammet så raskt at klager ikke rakk å gjennomføre

mye samvær med barna før hovedforhandlingen. Når moren begjærte midlertidig avgjørelse, satte dommerfullmektigen rett på kort tid og avsa kjennelse innen en uke.

Innklagede – tidligere dommerfullmektig B – har i hovedsak vist til følgende:

A's klage er i hovedsak rettet mot hans vurdering av sakens beviser og utøvelse av rettslig skjønn. Dette er forhold som ikke er gjenstand for behandling hos Tilsynsutvalget for dommere.

Når det gjelder påstanden om at han skal ha vært partisk og utvist fordommer mot hans rase og religion, kan han ikke se hvilket grunnlag A har for å hevde dette.

Han mener at saksbehandlingstiden må være innenfor det forsvarlige. Han husker ikke hvorvidt det faktisk tok tre måneder å beramme det første saksforberedende møtet. Grunnen til at det eventuelt tok litt tid kan være at det ble brukt en barnepsykologisk sakkyndig. At det senere gikk kort tid før kjennelse forelå, skyldtes at sakens utvikling nødvendiggjorde en rask avgjørelse.

Prosessfullmektig – advokat D – har i hovedsak uttalt følgende:

Han representerte motparten i barnefordelingssaken.

Han kan ikke se at det er grunnlag for å kritisere dommerfullmektig B. A fikk meget god anledning til å forklare seg gjennom sin partsforklaring.

Prosessfullmektig – advokat E – har i hovedsak uttalt følgende:

Hun bisto ikke A før ved hovedforhandlingen i januar 2007.

Fra A's ståsted var det åpenbart et problem at retten ikke ville innhente oppdaterte opplysninger om barnas ønsker i tråd med barneloven § 31 samtidig som at retten ikke ville vektlegge opplysninger fra Iran.

I møtet mellom forskjellige kulturer, religioner og ulike juridiske rettstradisjoner og tenkesett, føler A seg misforstått, mistenkeliggjort og mistolket i det norske systemet og i den norske rettsavgjørelsen.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf. domstoloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Imidlertid gjelder det visse lovbestemte unntak fra denne myndigheten. En viktig begrensning i utvalgets myndighet følger av bestemmelsen i domstoloven § 236 fjerde ledd, som sier at utvalget ikke kan "vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig". Det betyr at dersom et forhold kan brukes som grunnlag

for kjæremål, anke eller gjenopptagelse, kan Tilsynsutvalget ikke vurdere dette. Det er uten betydning om kjæremåls- eller ankeadgangen er benyttet eller ikke.

I klagen anfører A delvis at tidligere dommerfullmektig B ikke tok hensyn til barnas beste. A anfører videre at dommerfullmektig B ignorerte hans bevis i saken.

Det fremstår som klart at dette er forhold som kan gjøres til gjenstand for anke og som dermed kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen. Denne delen av klagen avvises derfor fra behandling i Tilsynsutvalget.

Det følger videre av domstolloven § 237 fjerde ledd at "Dommeren må klages inn for Tilsynsutvalget innen tre måneder etter at forholdet som er grunnlag for klagen fant sted, eller etter at klageren ble kjent med eller burde vært kjent med dette forholdet". Imidlertid gir samme bestemmelse anledning for utvalget til å ta en disiplinærsak opp til behandling etter klage eller av eget tiltak, forutsatt at det ikke er gått mer enn ett år siden forholdet fant sted. Loven er formulert slik at dette er en adgang utvalget har, etter vurdering på fritt grunnlag. Klager kan ikke påberope seg noen rett til behandling av klagen etter denne bestemmelsen. I forarbeidene til bestemmelsen (Ot.prp. nr 44 (2000-2001)) uttaler departementet (s. 179) om dette spørsmål at utvalget bl.a. kan "vektlegge om klager hadde rimelig grunn til å oversitte fristen". Videre legger departementet til grunn som en forutsetning for å ta en forsinket klage til realitetsbehandling, "at klagen er fremsatt så snart det forhold som umuliggjorde eller sterkt vanskeliggjorde klagen er opphørt".

A's klage er datert 8. april 2007. Klagen ble registrert hos Tilsynsutvalgets sekretariat den 24. april 2007. Tilsynsutvalget har valgt å legge til grunn 8. april 2007 som klagedato. Det følger av den ovenfor nevnte fristen på tre måneder at forhold som ligger forut for 8. januar 2007 i utgangspunktet ikke kan vurderes av Tilsynsutvalget. Klagefristen er etter dette utløpt i forhold til den del av klagen som knytter seg til rettsmøtene og rettsavgjørelsene i 2006, herunder saksbehandlingstiden frem til første rettsmøte. Utvalget kan ikke se at det foreligger opplysninger i saken som tilsier at utvalget bør ta denne del av klagen til behandling.

Tilsynsutvalget går deretter over til å vurdere anførselene om at tidligere dommerfullmektig B opptrådte partisk i saken, var fordomsfull overfor klager på grunn av hans religion og rase, samt at domspremissene var motivert ut fra et ønske om hevn.

Det fremgår av lovforarbeidene jf. NOU 1999: 19 side 325 flg, særlig side 326 første spalte at Tilsynsutvalget forutsettes å kunne behandle "uhøvisk eller utilbørlig" atferd fra dommerens side. Det uttales blant annet at:

"Dette innebærer bl.a. at grov, ubehøvlet opptreden fra en dommers side i et rettsmøte vil kunne gjøres til gjenstand for disiplinær forføyning. Det samme må gjelde (andre) utslag av slett møteledelse..."

Det er beklagelig at A i hovedforhandlingen opplevde dommerfullmektig B slik han har beskrevet. De øvrige uttalelser i saken støtter imidlertid ikke den beskrivelse av B's prosessledelse som A har gitt. Tidligere dommerfullmektig B har selv uttalt at han ikke kan se hvilket grunnlag A har for sine påstander. Det fremkommer heller ikke i uttalelsene fra prosessfullmektigene opplysninger som tilsier at B's atferd har vært klanderverdig eller motivert ut fra uetiske hensyn. Tilsynsutvalget for dommere finner det følgelig ikke godtgjort at tidligere dommerfullmektig B opptrådte slik klager har anført.

Det er utvalgets konklusjon at det ikke er grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor tidligere dommerfullmektig B.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning den gjelder misnøye med rettsavgjørelse og for forhold som i tid lå lenger tilbake enn tre måneder fra dato for klagen.
2. Det foreligger forøvrig ikke grunnlag for disiplinærtiltak overfor tidligere dommerfullmektig B.